

КУЛЬТУРНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТВОРЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «МУР»

Сучасне українське мистецтво як форма культури і суспільної свідомості в умовах російсько-української війни є чутливим до загрозливих викликів сьогодення, потужно утверджує національні наративи, наповнює соціокультурний простір актуальними змістовими концептами.

Резонансним мистецьким проектом сьогодення є засноване 2022 року, після повномасштабного вторгнення російської армії на терени України, Творче об'єднання «МУР», яке мало на меті актуалізувати маловідомі сторінки української культури, щоб створити культурний мур між українським та російським контентом. Засновниками творчого об'єднання є Олександр Хоменко, Віктор Ткаченко та Микола Шмундир. Олександр Хоменко пережив 47 днів в окупації в селі Ясногородка Київської області, ховаючись у підвалах, без зв'язку, електрики тощо і саме тоді, як він стверджує, з'явилося усвідомлення, що російські танки і російська культура пов'язані.

Цей проект був створений як освітній контент, щоб розповідати про українську літературу і цим зацікавити молодь. Назва проекту співзвучна з назвою організації українських письменників, які проживали в німецькій еміграції, в таборах для переміщених осіб, та об'єдналися в угруповання «Мистецький український рух» (МУР) (1945–1948) з метою слугувати українському народові своєю творчістю. Організація налічувала шістдесят одну особу, серед них зокрема – Василь Барка, Євген Маланюк, Іван Багряний, Ігор Костецький, Віктор Петров, Михайло Орест, Тодось Осьмачка, Юрій Шерех та інші. Головою організації був Улас Самчук. Також у вірші Василя Стуса «Ти що казав?» є фраза «Я – ворог твій – тобі мурую мур Імперії». Уже в червні 2022 року «МУР» видав перший музичний альбом «МУР vol. 1», який включав вісім композицій на вірші українських письменників Івана Франка, Василя Симоненка, Василя Стуса, Павла Тичини, Юрка Іздрика та інших українських поетів [1].

Творче об'єднання «МУР» реалізовує прагнення популяризувати класичну українську літературу, робити її зрозумілою та актуальною, виховувати інтерес до неї у суспільства, особливо у молоді. Автори проекту створюють свої художні твори на основі реальних подій, поєднуючи текст, музику, мюзикл, відеоконтент тощо. Їхні відеороботи про українських класиків минулого мають багатотисячні перегляди у соцмережах. За майже чотири роки існування вони створили такі проекти, як «МУР vol. 1», «Захальна книжечка», «Ти [Романтика]», «Рах Romana», «Ребелія (1991)». Велику популярність здобув проєкт «Ти [Романтика]», що вийшов 2024 року, назва якого є алюзією на найменування новели Миколи Хвильового «Я (Романтика)». «Головний висновок, який ми хочемо, щоб зробив наш слухач – це те, що історія, на жаль, циклічна. І той, хто не вивчить її уроки – буде змушений відправитись на «перездачу» [2], – наголошують автори твору.

Твір «Ти [Романтика]» присвячений митцям Розстріляного відродження і реалізований у формі альбому-мюзиклу та у вигляді театральної вистави, з якою колектив гастролював містами України і здобув велику популярність. У цьому турі також було зібрано понад 3 млн гривень на дрони. На думку Олександра Хоменка, розповідати про класичну українську літературу потрібно з допомогою сучасної ритмічної музики (хіп-хоп, реп), яка дає змогу передавати максимально багато сенсів і метафор [1]. На основі альбому також було створено рок-оперу та фільм. Проєкт репрезентує історії репресованих українських поетів 1920–1930-х років та відтворює події у харківському будинку «Слово», де проживали визначні митці, більшість з яких були згодом знищені радянською владою.

Отже, культурницька діяльність Творчого об'єднання «МУР» виявляється у створенні знакових мистецьких творів, які сприяють утвердженню відчуття і розуміння національної ідентичності, переосмисленню історії України та національної культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кацабій Марія. Ти [Романтика]. Гурт МУР випустив альбом-мюзикл про поетів Розстріляного Відродження. *Українська правда*, 29 лютого 2024 р. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskiy-gurt-vipustiv-albom-pro-rozstrilyane-vidrodzhennya-sluhati-onlayn-300277/>

2. МУР – Ти [Романтика] | Full Album URL: <https://www.youtube.com/watch?v=АНхhKPp6xAk>